

УДК 811.111'255.2

Миронюк Л. В.¹, Грек Д. А.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Т-812 НУ «Запорізька політехніка»

СПЕЦИФІКА ТЕКСТІВ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Особливості тексту в різних аспектах вивчали як зарубіжні (М. М Бахтін, Б. М. Гаспаров, Т. А. ван Дейк, Х. Ізенберг, Д. Фівегер), так і вітчизняні мовознавці (Ф. С. Барцевич, Н. В. Гуйванюк, Г. В. Матвєєва, Л. П. Науменко, Т. В. Радзівєська й ін.). Однак тексти технічної документації ще потребують докладних наукових лінгвістичних студій. Мета цієї роботи – дослідити структурні особливості текстів технічної документації.

Під поняттям «технічна документація» розглядаємо сукупність документів необхідних і достатніх для безпосереднього використання на всіх стадіях життєвого циклу виробу. Розрізняють такі її види: конструкторська (сукупність конструкторських документів, що містять дані про процес конструювання, виготовлення, контроль, постачання, експлуатацію та ремонт виробу), технологічна (документи щодо технологічного процесу виготовлення виробу) і програмна (сукупність документів, що містять відомості необхідні для розроблення, виготовлення, супроводу й експлуатації програм) документація. Конструкторська документація за ДСТУ 2.102-68 включає в себе графічні і текстові документи. У текстах технічної

документації використовуються терміни, аббревіатура (СБ – складальний кресленик, СЕЗ – схема електрична принципова), нейтральна в емоційно-оцінному сенсі лексика та фразеологія. У найменуваннях виробів, які складаються з кількох слів, не першому місці розміщують іменник (колесо зубчасте, кришка передня). Спеціальні знакові системи, формульні та таблично-графічні текстові компоненти, креслення разом із вербальними засобами формують цілісність тексту документа. С. П. Кушнерук зауважує, що в конструкторських та деяких інших технологічних документах вербальні компоненти є допоміжними стосовно невербальних. Фахівець насамперед читає схему, яка є основою технічного документа, а вербальні складові – це додаткові пояснення й коментарі. Інформація репрезентована в технічній документації характеризується безособовістю, логічністю та об'єктивністю. І. С. Алексєєва вважає, що нові дані, що містяться в технічних текстах, гуртуються на значному обсязі невідомого – знайомого лише спеціалісту. Саме тому вони призначені для комунікації фахівців із певної галузі знань.

Отже, у технічній документації найважливіша інформація зазвичай передається невербальними компонентами, зокрема схеми, графіки, формули. Вербальні засоби у структурі таких текстів виконують допоміжну функцію.